

anstaltet omdeelte her i Thinget, nemlig at man maa kalde Statsseminarierne for Friseminarier, medens man maa kalde det Seminarium, man ellers betragter som noget Overordentligt, et Besøttingsseminarium.

Det er en meget god og sund Tanke, der ligger heri, og ved den skulle vi holde fast. Jeg er fuldkommen paa det Rene med, at Statsseminarierne, efterat Overstolebirectoratet er blevet indtrækket for en halv Snees Aar siden, have virket paa en overordentlig heldbringende og gavnlig Maade for Underviisningen i Landet, og i ingen anden Retning er man, efter min Mening, gaaet saa godt, saa forstandig, saa sindig og saa alvorlig tilværks med Reformen som der. I den Henseende kunne vi takke den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Mourad), som har bragt disse Reformen igang. Det Spørgsmaal, der skal overveies, er altsaa, om det, der er opnaaet af denne Vel, kan vedligeholdes og naaes af en anden, saaledes som her er foreslaaet, nemlig ved at hævde Statsseminarierne. Denne Sag har dog tillige en tidligere Historie, til hvilken der ganske vist fra flere Sider er hentydet, men dog ikke saaledes, at man tør antage, at dette Folkething, der for en stor Deel bestaaer af nyvalgte Medlemmer, er inde i Sagen. Det stiller sig nu netop saaledes, at jeg i de Aar, da jeg var Ordfører for Finantsudvalget, havde med dette Spørgsmaal at gjøre, og jeg skal derfor tillade mig i al Korthed at fremføre, hvorledes Forholdet dengang stillede sig med de Poster, hvorom her er Tale. Jeg skal da først meddele, at Finantsudvalget i den 7de Sæssion 1855—56 i sin Betænkning over Finansloven for 1856—57 har gjort en almindelig Bemærkning angaaende Seminarierne, iblandt flere almindelige Bemærkninger om alle de særlige Fonds under Kirke- og Underviisningsministeriet: Det hedder der: „Under Seminariefonden og Seminarierne findes nogle Indtægtsposter, paa hvis Forandring Udvalget ogsaa maa henlede Opmærksomheden“ — jeg beder at lægge Mærke til, at man henlede de kun Opmærksomheden derpaa. — „1½ Skillingsskatten af det kongetiendehavende Hartkorn bør rettest indgaae i Statskassen i Sted af, at denne tilsvare Seminariefonden; Besøbet derfor, 25 pCt. Af-

giften af kongelige Expeditioner og Bevillinger er et for Publicum trykkelende Baand, som helst burde ganske hævdes, men i Sted af Staten tilsvare 5,000 Rb. til Seminariefonden.“ Disse Ord gjorde Udvalget ikke ved Sagen i den 7de Sæssion. I den 8de Sæssion foreslog derimod Finantsudvalget i Betænkningen en Forandring i dette Forhold, en Ompostering, saaledes at Sorø Academi, som allerede tidligere havde deeltaget i at hævde Bidrag til Overbestyrelsen for alle de Instituter, som leve af særlige Fonds, kom til at hævde ubelukkende til Seminarierne, foruden de 10,000 Rb., som det allerede tidligere havde udredt, tillige det Bidrag af 4,350 Rb., som var dets Bidrag til Overbestyrelsen. Tilførelsende steg herved Sorø Academies Afgift til Seminarierne, men i Virkeligheden var det ikke nogen Stigning; thi de 4,000 Rb. vare før gaaede til Overbestyrelsen. Fremdeles blev der stillet Forslag om, at 1½ Skillingsskatten og 25 pCt. Afgiften af kongelige Expeditioner og Bevillinger skulde „føres til Indtægt for Statskassen; derimod bør Statskassen tilsvare Seminariefonden 6,065 Rb., der her blive at opføre som 4de Indtægtspost.“ Ved den Mellemregning, der er udført, ere disse Summer, som jeg her har berørt, komne ud; men det releverer ikke stort, om Summen er 100 Rb. eller 1,000 Rb. større eller mindre. Det kommer kun an paa at see, hvorledes Sagen er kommen frem. Disse Forslag, som Finantsudvalget dengang stillede, bleve først en mig vedtagne af Folkethinget, og jeg antager, at deri ligger, at Folkethinget ogsaa sanctionerede den Betragtning, Finantsudvalget gjorde gjældende, nemlig, at det var aldeles urigtigt paa eet Sted, at opføre Afgifter, der i Virkeligheden indgik i Statskassen, som Indtægt for Seminariefonden, og saa et andet Sted, at opføre andre Mellemværender mellem disse forskjellige Kasser. Det var altsaa en simpel Posteringsforandring, og der bør ikke nu være Spørgsmaal om fra Statskassens Side at nægte at gjøre et Tilfald, som herover paa en ligefrem Accord. Der er anført, at Statskassen i ethvert Tilfælde kan stille sig ligeoverfor denne Fond, som den har stillet sig ligeoverfor andre Fonds, og sige: Nu kunne vi ikke hævde Dig Mere, nu